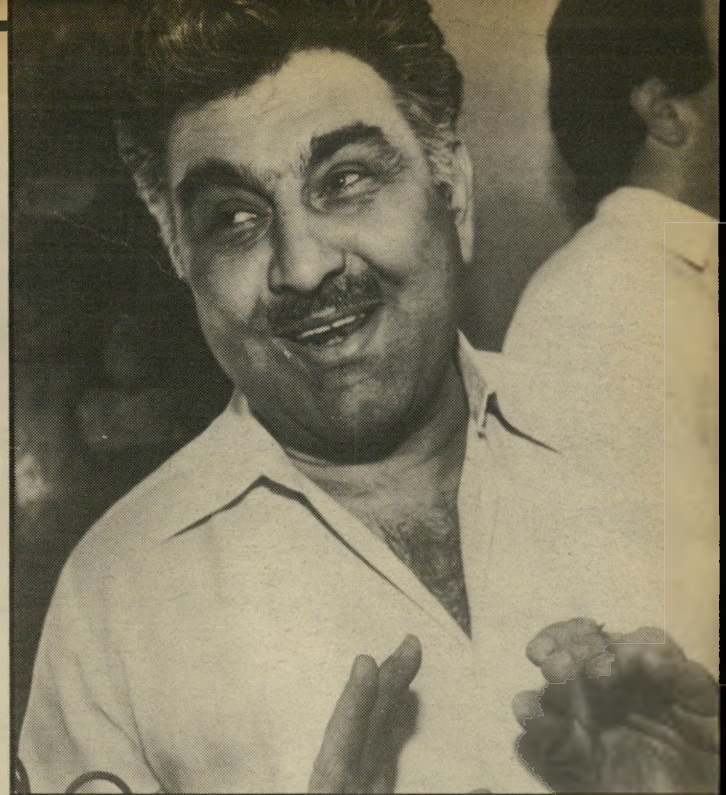

משה ניסים
עשה זאת שוב:
הוא השיג את
מבוקשו מבלי
להרגיז איש
ומבלי שיצמח
לו אף אויב אחד

לשנתך, לחייר, לנצח!

עימנאל שרון. משמאל: סגן-שר האוצר, עדי אמוראי. סביב השולחן כל ראשי האגפים באוצר: אהרון פוגל, יהודה דרורי, אריה מינטקביץ, אריה שר, ישראל ברון ואחרים. כל אחד בתור רו מסר לשר מידע. מפעם לפעם נשמע ניסים פולט: "זה היכין וזה הבועז". בתום ארבע שעות התברר לפקידיו האוצר שהשר לא הוציא מילה אחת מפיו. חוץ מצמד-מילים לא כרוז. "זה היכין וזה הבועז".

כעבור יומיים, ישיבה נוספת. שוב מיהרו ראשיההמחלקות ללישכתו של ניסים, ובידיהם תיקייהחומר. סביב השולחן התחיל דיון. השר שתק. מדי פעם פלט רק צמד של מילים: "זה היכין וזה הבועז".

פקידיהאוצר היו מופתעים. מה רוצה השר החדש ב"היכין והבועז" שלוש מה פירוש צמד-מילים זה? למה הוא מתכוון? מה הקשר בין היכין והבועז לשכר ולתקציב?

אחד הפקידים אור אומץ ושאל. נר סים הסביר: היכין והבועז היו עמודי התווך שהחזיקו בבית-המקדש.

רדו של יצחק מודעי. הישגיו של ניסים במישרד כבר ניכרים:

- שבידת האחיות: חייר לאחיות ולעיתונות. הסביר לכולם שמיקצוע האחות הוא מיקצוע חשוב. אמר הרבה ולא נתן להן מאומה. הבין שלאחיות אין תמיכה ציבורית, והעדיף לתמוך בישראל קיסר נגד האחיות. ניהל מי שאיזמתן שקט עם שר-הבריאות, מר דכי גור. שבר את שבידת האחיות בלי ליצור לעצמו יריבים פוליטיים.
- מינוי ברונז: כשהציע את פרוי פסור מיכאל ברונז לתפקיד הנגיד, במקום עדי אמוראי שהיה מועמד המערך, הבין ניסים שעדיף לו סגן שר אוצר מהמערך, כמו אמוראי, מאשר סגן-שר מהליכוד. הוא ידע שעם אמר ראי יוכל להסתדר. עם חבר מהליכוד יגיע לעימותים, שיביאו בעיקבותיהם עימותים נוספים. ברונז הוא גם כר טיס-ביקור טוב לעולם הרחב. בעל שם עולמי, מבכירי הכלכלנים. ברונז אינו מוזהר עם שום מפלגה פוליטית. בכך הסיר מעליו את הנטל של מאבקים

משה ניסים, שנבחר כמועמד-רפשה לתפקיד שר-האוצר, מצליח בשל אופיו השקט והענייני, חוסר-הברק והאפי רוריות שהוא משרה סביבו, להעביר בממשלה כמעט כל הצעה. משרד-האוצר מתחיל לקבל את אופיו. אינו לוקח צ'נסים, אינו מפתיע, אינו אימפולסיבי. הכל מחושב, מתואם מראש, יסודי. בקיצור: ההיפך ממישי

שוב מרוצה. מאז כניסתו לתפקיד, הוא מצליח, בחושיו הפוליטיים, להשיג הישגים. כמשך השבועיים האחרונים נפגש ניסים לשיחות עם רוב שר-הממשלה. הוא ניסה לשכנע אותם, לפני ישיבת הממשלה, בהשיבות הקיצוצ. הקרב הקשה של כל שר-אוצר — קיצוץ התקציב — הסתיים בהצלחה.

שעה 9 בלילה. ישיבת-הממשלה, שנמשכה קרוב לשש שעות, הסתיימה. הממשלה אימצה את הצעת שר-האוצר על הקיצוצים. משה ניסים דיבר בישיבת-הממשלה, לפני שראשיהממשלה סיכם את הדיון. מאמצים של שבוע ימים נשאו פרי. ברוב של 14 שרים אושרה הצעת האוצר. שר-האוצר יכול היה להיות

„כשבא השקר לתיבה, שאל אותו נוח: מי בת זוגך? ענה השקר: החנוכה מהזיוג הזה נולדה הפוליטיקה!“

התעלומה נפתרה. יש הסבר לצמד-המילים המוזר, שנשמע לראשונה בי משרד-האוצר.

לא עוד מודעי

משך שבועות הסתובבו פקידיהאוצר הבכירים בתחושה קשה. שר-האוצר נעים-הסבר, המרבר עברית רהוט, מתובלת בציטטות מהמקורות, לא דיבר. הוא זימן ישיבות רק כדי לשמוע. לרגע היה נרמה שהוא גם אינו מבין במה מדובר. כעבור חודשיים מיום כניסתו לתפקיד, פרץ משבר-האחיות. הפקידות גילתה שר-האוצר אחר: קשוח בעמדתו, עומד על שלו. לומד את הנושא, יודע לסגור עניינים בשקט, בלי ריצה אחר

פוליטיים מפלגתיים עם הנגיד. יישארו לו רק המאבקים הענייניים, אם יהיו כאלה.

● הסכמי השכר: מעדיף לנהל על גבם של השכירים משאומתן עם קיסר והמעסיקים. אינו פותח פתח לפריצת-שכר. שומר על יחסים טובים עם מוקדי-הכוח במדינה.

„זה היכין וזה הבועז“

שעה 8 בבוקר. פקידי האוצר מיהרו ללישכתו של השר החדש. הם נשאו תיקים עבי-כרס וחומר רב לעיונו של השר. ליד שולחן-הישיבות הארוך ישב משה ניסים. מימינו: מנכ"ל האוצר,

רות ניסים
 בלי חוש-הומור אי-אפשר להסתדר!

רות נולדה בתל-אביב, למדה בבית-ספר עממי ברחוב יהודה המכבי ובתיכון עירוני ד'. היא שירתה בחיל-האוויר. עם סיום השרות הצבאי החלה את לימודיה באוניברסיטה העברית בירושלים: אנגלית ומדעי-החברה. עבדה כתסריט-טאית לא-שכירה בתוכנית-ילדים ברדיו ובטל-ויזיה.

התקציבים קוצצו. עכשיו אין עבודה. כבר מזה חמש שנים שאינני עובדת. רות ניסים לא הסכימה להיפגש. כדי למסור תמונות משפחתיות. האשה האינטליגנטית וה-נעימה העדיפה לשוחח בטלפון בלבד.

רות ניסים על בעלה

רות ומשה ניסים נישאו ב-1966 בירושלים. רות היא בת למישפחה של מפא"יניקים חילוניים. אביה, יצחק קורן, היה חבר-כנסת מטעם מפ"ל גת-העבודה, ואף כיהן כסגן שר-האוצר. למרות זאת נישאה לבנו של הרב הספרדי, הראשון-לציון הרב יצחק רחמים ניסים.

לזוג חמישה ילדים: ארבע בנות ובן, בין הגילים 18 ל-3. רות: אנחנו חיים במיסגרת חברתית מצומצמת. יש לנו קשת רחבה של ידידים וחברים. אורח-החיים היהודי מקנה, לדעתי, למישפחה ולמיסגרת טעם נוסף. היום השישי בבית הוא יום של נקראת-שבת. לא סתם עוד יום בשבוע. „באתי מהמחנה החילוני, אבל אני מתנגדת להגדרות חילוני ודתני. כולנו יהודים. אני חושבת שלמחנה המתקרא חילוני אין די ידע. תמיד אני מצטטת את דבריה של גולדה מאיר ז"ל שאמרה: נסבל להיות אפיקורס, אבל בהחלט לא בור ועם-הארץ.

אין לי תלונות למשה. הוא בעל טוב. לוקח את הדברים ברצינות. תמיד אהב את הנושא הפוליטי-טי-צבורי. אמא שלו מספרת תמיד שעוד כשהיה ילד קטן היה קורא-עיתונים מושבע. היה נותן למוכר העיתונים שבקיוסק גרוש, ובעבור זה הוא היה נותן לו לקרוא את כל העיתונים. שעות אחרי הלימודים עוד היו מחמשים אותו, והוא היה יושב וקורא עיתונים. אמא שלו ויקטוריה, היא בעלת שיעור-קומה. במושג של החברה, אפשר לקרוא לה המוכתר. הכרתה את בעלי בירושלים. מה זה חשוב באילו נסיבות? חוש-הומור! בלי חוש-הומור ורוח טובה אי-אפשר להסתדר בתפקיד הקשה הזה, שהוא ממלא עכשיו!“